

ประวัติของพื้นที่ศึกษา

4.1 ประวัติของถนนท่าแพ

ถนนท่าแพเป็นถนนเส้นที่ตั้งอยู่บนแนวแกนหลักตามความเชื่อในการสร้างเมืองของพญามังราย¹ ทำหน้าที่เสมือนเส้นทางเข้าสู่ประตูหน้าบ้านของเขตเมืองเก่าเชียงใหม่ ถนนสายนี้มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ทั้งด้านการคมนาคมขนส่ง และการเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจการค้า เนื่องจากการเป็นถนนเส้นที่บรรจบกับแม่น้ำปิงซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมขนส่งหลักทางน้ำในสมัยก่อน ดังภาพที่ 4.1 แสดงให้เห็นถึงบรรยากาศการค้าขายบนถนนท่าแพเมื่อศตวรรษที่ผ่านมา จากประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่หลังจากที่พม่ายกทัพมาตีเชียงใหม่ได้เพียง 3 วัน จากนั้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2101-2317 เป็นเวลาทั้งสิ้น 216 ปี เชียงใหม่ได้ตกเป็นเมืองขึ้นของพม่า จนในที่สุดพระยาจำบ้านกับพระยาภาววิละได้ร่วมมือกับกองทัพพระเจ้าตากสิน ขับไล่พม่าออกจากเชียงใหม่ได้สำเร็จ และได้เริ่มฟื้นฟูเมืองเชียงใหม่โดยเริ่มกวาดต้อนพลเมืองเชียงใหม่ที่หลบเข้าป่าให้กลับคืนเมือง รวมถึงการกวาดต้อนผู้คนจากสิบสองปันนา ไทใหญ่ ไทลื้อ ไทเขิน และยองมาเชียงใหม่ในปีพ.ศ. 2339 (สุดารา สุจฉายา, บรรณาธิการ, 2540: 52-55) จากนั้นเชียงใหม่จึงเต็มไปด้วยผู้คนจากที่ต่างๆเข้ามาอาศัยอยู่ รวมถึงชาวตะวันตก

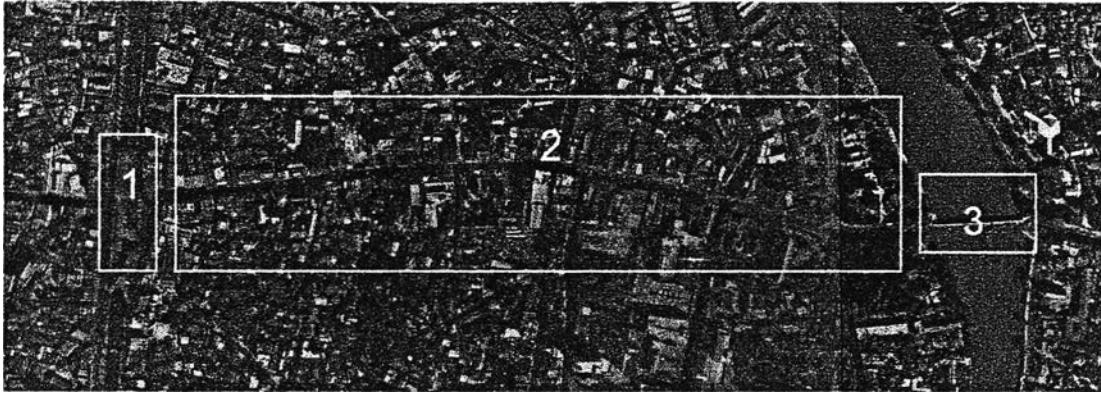

ภาพที่ 4.1 บรรยากาศของถนนท่าแพประมาณปี พ.ศ. 2420 เป็นแหล่งอาศัยและย่านการค้าของพ่อค้าชาวพม่า เวียดนามและตองซู่ มีการขายเพชรพลอย ผ้า และสินค้าจากพม่า ภาพนี้ถ่ายโดยมิชชันนารีชาวอเมริกัน
ที่มาของภาพ : บุญเสริม สาดวาทภัย

และชาวจีนก็ได้เริ่มเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งทำให้ถนนท่าแพเริ่มมีความสำคัญขึ้นในฐานะพื้นที่หลักทางเศรษฐกิจ ดังที่ดวงจันทร์ อภาวชิรุตม์ เจริญเมือง (ดวงจันทร์, 2541: 45) กล่าวไว้ว่า “จะเห็นได้ว่าเมื่อคนจีนมาอยู่ในเชียงใหม่ในช่วงหลังจากพระยาภาววิละกอบกู้เมืองแล้ว จะเกิดชุมชนจีนในบริเวณริมฝั่งน้ำปิง ช่วงวัดเกตู และฝั่งตรงข้ามบริเวณตลาดวโรรสและถนนท่าแพ เนื่องจากคนจีนนิยมทำการค้าขายและสมัยนั้นน้ำแม่ปิงเป็นเส้นทางกาขนส่งสินค้าที่สำคัญที่ส่งมาจากกรุงเทพฯ...เมื่อสินค้ามาถึงเชียงใหม่จะมีการขนถ่ายบริเวณ ท่าแพ

¹ พญามังรายตัดสินใจสร้างเมืองเชียงใหม่ ณ บริเวณที่เป็นเมืองในปัจจุบัน เนื่องจากได้ทรงเล็งเห็นว่าบริเวณนี้เป็นที่ราบกว้างใหญ่ที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีชัยภูมิที่เหมาะสม ทั้งได้ทรงเล็งเห็นลักษณะพิเศษถึง 7 ประการ รวมเรียกขานเป็นชัยมงคล 7 ประการของเมือง ซึ่งหนึ่งในนั้นเป็นเหตุผลในแง่การเลือกทำเลที่ตั้ง ที่มีความลาดเอียงของพื้นที่จากตะวันตกที่เป็นเทือกเขาตอยสุเทพไปตะวันออกซึ่งเป็นแม่น้ำปิง ลักษณะภูมิประเทศแบบนี้ดีต่อการระบายน้ำโดยธรรมชาติ จึงได้วางแนวถนนเป็นแกนหลักของเมืองเชื่อมทิศตะวันออกและทิศตะวันตกเข้าด้วยกัน โดยมีถนนท่าแพทำหน้าที่เชื่อมพื้นที่บริเวณแม่น้ำปิงมาสู่ประตูท่าแพ ซึ่งเป็นหนึ่งในห้าประตูของประตูเมืองเชียงใหม่ (ดวงจันทร์ อภาวชิรุตม์ เจริญเมือง, 2541: 45)

ซึ่งแต่เดิมอยู่ติดลำน้ำปิง แต่ต่อมาลำน้ำเปลี่ยนทางเดินและแคบลงจึงทำให้บริเวณท่าแพปัจจุบันอยู่ห่างไกลจากลำน้ำปิง”

ภาพที่ 4.2 ภาพถ่ายทางอากาศปี พ.ศ. 2539 แสดงให้เห็นขอบเขตของถนนท่าแพ (หมายเลข 2) ซึ่งมีความยาวประมาณ 1 กิโลเมตร ด้านซ้ายของภาพเป็นประตูท่าแพ (หมายเลข 1) ด้านขวาที่อยู่แม่น้ำปิงเป็นสะพานนวรัฐ (หมายเลข 3)
ที่มาของภาพ : กรมแผนที่ทหาร

ด้วยความเป็นพื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจ บริเวณริมสองฝั่งถนนท่าแพจึงเป็นพื้นที่ที่มีคนจำนวนมากมาตั้งถิ่นฐานและประกอบอาชีพค้าขาย ผู้คนต่างเผ่าพันธุ์ ต่างเชื้อชาติ ทั้งชาวพม่า ชาวเงี้ยว ชาวตองซู่ (ชนเผ่าหนึ่งของพม่า) ชาวไทยพื้นเมือง ชาวจีน หลายชาติหลายภาษา สลับสับเปลี่ยนกันเข้ามาทำการค้าขาย รวมไปถึงการอยู่อาศัยในบริเวณริมสองฝั่งถนนเส้นนี้ ซึ่งมีทั้งลักษณะที่เป็นการค้าในเขตอาคารบ้านเรือนของตนเองและการค้าขายริมถนน นอกจากนี้ด้วยความเป็นเส้นทางหลักในการเดินทางเข้าสู่เขตกำแพงเมือง ดังนั้นเมื่อมีพิธีการสำคัญต่างๆ เช่น การต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองคนสำคัญ หรือพิธีการในเทศกาลสำคัญต่างๆ ของเมือง เช่น ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ และอื่นๆ ถนนสายนี้จึงถูกกำหนดให้เป็นเส้นทางหลักสำหรับการประกอบพิธีการสำคัญเหล่านั้นมาโดยตลอด ส่งผลให้พื้นที่บริเวณนี้มีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจอยู่ตลอดเวลา

ภาพที่ 4.3 ขบวนแห่ในอดีต ที่มักจะใช้ถนนท่าแพเป็นเส้นทางหลัก ในภาพเป็นขบวนแห่ที่มุ่งไปยังบริเวณริมน้ำปิง ถ่ายราว พ.ศ. 2445
ที่มาของภาพ : บุญเสริม สาดราภัย

ภาพที่ 4.4 ในปี พ.ศ. 2469 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 เสด็จประพาสเมืองเชียงใหม่ โดยเสด็จผ่านเข้าประตูเมืองทางถนนท่าแพ
ที่มาของภาพ : สมภพ จันทนาคม

การพัฒนาที่เกิดขึ้นส่งผลให้ถนนท่าแพเป็นแหล่งเศรษฐกิจสำคัญของเมืองเชียงใหม่ ด้วยเหตุนี้จึงมีการก่อสร้างอาคารใหม่ขึ้นมากมายเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เริ่มราวปีพ.ศ.2505 เรื่อยมา ดังนั้นอาคารบ้านเรือนแบบเก่าบนถนนจึงถูกทุบทำลายทิ้งแล้วสร้างอาคารรูปแบบใหม่ขึ้นมาแทน ประกอบกับการนำป้าย

โฆษณาขนาดใหญ่ขึ้นติดตั้งบนอาคารเพื่อหวังผลทางธุรกิจ ดังนั้นบรรยากาศสองฝั่งถนนท่าแพในยุคที่เศรษฐกิจเฟื่องฟู จึงเต็มไปด้วยสีสันของป้ายโฆษณาและอาคารรูปแบบใหม่ที่สูง 16-20 เมตร สอดแทรกด้วยอาคารเก่าอายุ 50-90 ปีประปราย

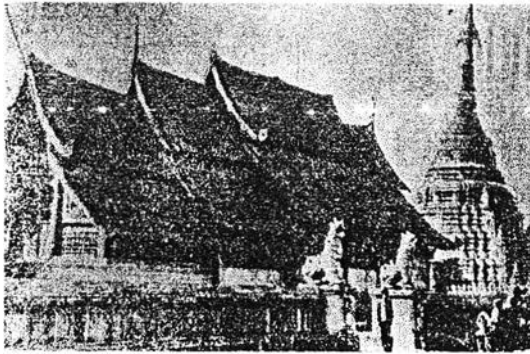
สภาพความเจริญทางเศรษฐกิจที่เคยเติบโตอย่างต่อเนื่องกลับหยุดชะงักลงกว่าหนึ่งทศวรรษหรือราวปี พ.ศ.2530 เป็นต้นมาเมื่อแหล่งศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจการค้าได้ขยายตัวไปยังทำเลอื่นๆที่มีศักยภาพสูงกว่า จากนั้นมาถนนท่าแพจึงค่อยๆเปลี่ยนสภาพกลายเป็นเพียงทางผ่านเท่านั้น ปัจจุบันถนนท่าแพที่ครั้งหนึ่งเคยทำหน้าที่เป็นเส้นทางหลักสู่ประตูทางเข้าเมืองเชียงใหม่รายล้อมสองข้างทางด้วยสถาปัตยกรรมแบบพื้นเมืองที่สวยงาม ได้กลายเป็นถนนที่รถวิ่งผ่านด้วยความเร่งรีบ ผลิตรถควันไอเสียเต็มท้องถนน อาคารบ้านเรือนแบบโบราณแทบไม่มีเหลือให้เห็น แต่กลับเต็มไปด้วยอาคารสูงและอาคารพาณิชย์ที่สร้างขึ้นบดบังทัศนียภาพของศาสนสถานรวมถึงการติดตั้งป้ายโฆษณาสีฉูดฉาด สิ่งต่างๆเหล่านี้นับเป็นปัญหาที่ท้าทายกระบวนการพัฒนาเมืองประวัติศาสตร์เป็นอย่างดี และเป็นปัญหาที่เร่งด่วนที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องรีบทำการแก้ไขก่อนที่ประวัติศาสตร์ของถนนสายนี้จะสิ้นสุดลงไปก่อนเวลาอันสมควร

4.2 วิวัฒนาการด้านสถาปัตยกรรมบนถนนท่าแพ

สถาปัตยกรรมบนถนนท่าแพมีวิวัฒนาการมายาวนาน เท่าที่ปรากฏหลักฐานพบว่าสถาปัตยกรรมที่เก่าแก่ที่สุดบนถนนสายนี้มีอายุไม่ต่ำกว่า 670 ปี ดังนั้นความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ของสถาปัตยกรรมบนถนนท่าแพย่อมมีเนื้อหาแต่ละยุคสมัยที่น่าสนใจ ดังรายละเอียดที่ผู้วิจัยได้จัดเรียงไว้ตามยุคต่อไปนี้ ซึ่งทำการแบ่งยุคโดยพิจารณารูปแบบ และการใช้งานของงานสถาปัตยกรรมเป็นหลักเพื่อให้เกิดความเข้าใจง่ายขึ้น

1) สถาปัตยกรรมช่วงปี พ.ศ.1839-2410

ตลอดระยะเวลา 571 ปีหลังจากที่พญามังรายสร้างเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 1839 จนถึงปี พ.ศ. 2410 ที่มีการสร้างวิหารวัดมหาวัน หลักฐานที่อ้างถึงงานสถาปัตยกรรมบนถนนท่าแพล้วนแล้วแต่เป็นหลักฐานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวัดทั้งสิ้น ส่วนหลักฐานที่เป็นอาคาร บ้านเรือนนั้นไม่สามารถพบได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเรียกสถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นในช่วงนี้ว่า สถาปัตยกรรมช่วงปี พ.ศ. 1839-2410 สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมที่ทราบมีดังนี้ วัดที่มีความเก่าแก่ที่สุดที่ยังคงเหลืออยู่บนถนนท่าแพในปัจจุบันคือ **วัดแสนฝาง** หรือเดิมชื่อวัดแสนฝางเป็นวัดที่พญาแสนภูกษัตริย์ราชวงศ์มังรายโปรดให้สร้างขึ้นเมื่อครั้งขึ้นครองราชสมบัติครั้งที่ 2 (พ.ศ.1868-1877) จนถึงบัดนี้มีอายุไม่ต่ำกว่า 670 ปี หากเพียงแต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าเป็นสถาปัตยกรรมชิ้นใดในวัดที่เก่าแก่ที่สุด เนื่องจากไม่มีรายละเอียดระบุไว้ แต่สำหรับงานสถาปัตยกรรมเก่าแก่ที่ยังคงเหลืออยู่ และมีหลักฐานอ้างอิงคือ **วิหารเล็กวัดบุพพาราม** ที่มีอายุ 300 กว่าปี ปัจจุบันยังอยู่ในสภาพดี ส่วนวัดบุพพารามนั้นสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2040 สมัยที่พระเจ้าติลกปนัดดาธิราช หรือพระเมืองแก้วครองราชย์เป็นกษัตริย์แห่งราชวงศ์มังราย องค์ที่ 13 ปัจจุบันวัดนี้มีอายุถึง 504 ปี **วิหารหลวงวัดมหาวัน** เป็นสถาปัตยกรรมอีกหลังหนึ่งที่มีความเก่าแก่ ซึ่งสร้างเมื่อปี พ.ศ.2410 ปัจจุบันอายุได้ 134 ปี และกำลังทำการบูรณะอยู่

ภาพที่ 4.5 วิหารหลวงวัดมหาวัน ภาพนี้ถ่ายเมื่อปี พ.ศ. 2445
ที่มาของภาพ : บุญเสริม สาดราภัย

2) สถาปัตยกรรมช่วงปี พ.ศ.2410-2432

จากภาพถ่ายเก่าที่ถูกบันทึกไว้โดยมิชชันนารีชาวอเมริกันราวปี พ.ศ. 2420 แสดงให้เห็นถึงสภาพบ้านเรือนของชาวท่าแพในสมัยนั้น ซึ่งชาวบ้านทั่วไปเรียกบ้านเรือนในรูปแบบนี้ว่า“เฮือนแป”¹ ซึ่งสาเหตุที่เรียกว่าเฮือนแปก็เพราะลักษณะการก่อสร้างอาคารที่ปลูกติดกันเป็นพืดยาวไปตามแนวถนนดูคล้ายลักษณะการผูกแพในน้ำ² ด้วยเหตุนี้ชาวเชียงใหม่สมัยก่อนจึงเรียกสถาปัตยกรรมในรูปแบบนี้ว่าเฮือนแป ในปัจจุบันพบว่ามีเฮือนแปหลงเหลืออยู่เพียงหลังเดียวบนถนนสายนี้ ซึ่งอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างทรุดโทรมไม่ได้รับการดูแลจากเจ้าของอาคาร สำหรับสาเหตุที่ผู้วิจัยเรียกสถาปัตยกรรมช่วงนี้ว่า **สถาปัตยกรรมช่วงปี พ.ศ.2410-2432** เนื่องจากตั้งแต่ปี พ.ศ. 2410-2432 มีอาคารเฮือนแปเท่านั้นที่ปรากฏหลักฐานทางภาพถ่าย ส่วนอาคารประเภทอื่นมีหลักฐานยืนยันหลังจากปี พ.ศ. 2432 ไปแล้ว

ภาพที่ 4.6 เฮือนแปแบบดั้งเดิมริมถนนท่าแพ
ประมาณ พ.ศ. 2445
ที่มาของภาพ : บุญเสริม สาดราภัย

3) สถาปัตยกรรมช่วงปี พ.ศ.2432-2505

ในปี พ.ศ. 2432-2433 คนจีนซึ่งเคยอาศัยอยู่ริมฝั่งแม่น้ำปิงด้านตะวันออกบริเวณวัดเกต ได้ย้าย

¹ คำว่า“เรือน”เมื่ออ่านด้วยภาษาเชียงใหม่จะอ่านว่า“เฮือน” ส่วนคำว่า“แพ” คนเชียงใหม่อ่านว่า“แป”

² จากการสัมภาษณ์คุณศรีบุญชัย จันทร์นาคม วันพุธที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2543 เวลา 17.00 น.

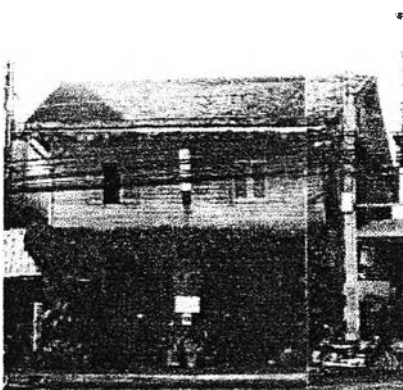
ข้ามน้ำแม่ปิงมาอยู่บริเวณถนนท่าแพ ซึ่งเดิมมีชาวพม่าและต้องชู้อาศัยอยู่(ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2544:19) และได้เริ่มปลูกสร้างบ้านเรือนตามแบบแผนของตนที่มักจะก่อสร้างด้วยปูน หรือที่นิยมเรียกกันว่า "บ้านตึก" ดังนั้นจากภาพถ่ายช่วงปี พ.ศ. 2432 - พ.ศ. 2450 จึงพบว่ามิสสถาปัตยกรรมรูปแบบนี้ปรากฏอยู่บนถนนท่าแพ นอกเหนือไปจากเฮือนแปที่มีอยู่เดิม อย่างไรก็ตามงานสถาปัตยกรรมในยุคนี้มิได้มีเพียงอาคารที่มีอิทธิพลการก่อสร้างจากจีนเท่านั้นที่เข้ามาเผยแพร่ในพื้นที่นี้ ช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่สินค้าของชาวตะวันตกเริ่มมีเข้ามาขายในจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นอิทธิพลการก่อสร้างอาคารรูปแบบตะวันตกก็ได้เผยแพร่เข้ามาเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ทำให้สถาปัตยกรรมบางหลังบนถนนท่าแพได้รับอิทธิพลการก่อสร้างในรูปแบบดังกล่าว จึงสังเกตได้ว่าอาคารบางหลังมีการตกแต่งด้วยองค์ประกอบของสถาปัตยกรรมทางตะวันตก เช่น ช่องเปิดโค้ง (Arch) มาผสมอยู่ด้วยพอสมควร ขณะที่สถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพลแบบจีนหรือตะวันตกมักจะเป็นของผู้มีฐานะดี เนื่องจากราคาค่าก่อสร้างค่อนข้างแพง บ้านเรือนไม้ของชาวบ้านก็ยังคงมีก่อสร้างให้เห็นกันอยู่เรื่อยๆ ซึ่งบางหลังก็พัฒนารูปแบบมาจากเฮือนแปเพียงแต่ว่ามีสองชั้น บางหลังก็เป็นเรือนไม้สองชั้นมีรูปแบบของตัวเองที่ชัดเจน ซึ่งต่อมาถูกเรียกว่าบ้านทรงล้านนา ส่วนอาคารที่ก่อสร้างด้วยคอนกรีตก็เป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมอีกประเภทหนึ่งที่นิยมก่อสร้างในยุคนี้เช่นกัน ผู้วิจัยจึงเรียกสถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นในช่วงนี้โดยรวมว่าสถาปัตยกรรมช่วงปี พ.ศ.2432-2505

ภาพที่ 4.7 อาคารรูปแบบไม้ปั้นตึกหลังแรกบนถนนท่าแพ เป็นเรือนมะนิลาตกแต่งด้วยลายฉลุรูปแบบขนมปังจิง ภาพนี้ถ่ายราวปี พ.ศ. 2445-2455 ที่มาของภาพ : บุญเสริม สาดราภัย

ภาพที่ 4.8 องค์ประกอบสถาปัตยกรรมอิทธิพลตะวันตก เช่น ช่องประตูทรงโค้ง (Arch) สามารถพบได้ในอาคารยุคนี้ ถ่ายภาพโดย : ผู้วิจัย พ.ศ. 2543

ภาพที่ 4.9 บ้านไม้สองชั้นที่มีลักษณะคล้ายอาคารรูปแบบเฮือนแป ถ่ายภาพโดย : ผู้วิจัย พ.ศ. 2543

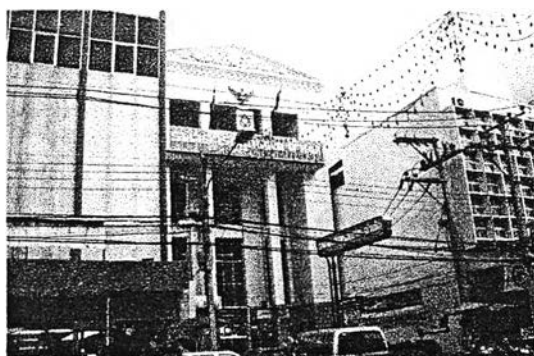

ภาพที่ 4.10 อาคารคอนกรีตที่มีรูปแบบเรียบง่ายเป็นอาคารอีกประเภทหนึ่งที่นิยมก่อสร้างในยุคนี้ ถ่ายภาพโดย : ผู้วิจัย พ.ศ. 2543

¹ จากการทบทวนประวัติของถนนท่าแพในหัวข้อที่ 4.1

4) สถาปัตยกรรมช่วงปี พ.ศ.2505-2544

สาเหตุที่ผู้วิจัยใช้ชื่อช่วงนี้ว่า **สถาปัตยกรรมช่วงปี พ.ศ.2505-2544** เนื่องจากสถาปัตยกรรมหลังปี พ.ศ. 2505 ไปแล้วเป็นอาคารที่ได้รับอิทธิพลจากการขยายตัวของเศรษฐกิจซึ่งเป็นผลมาจากการเริ่มใช้แผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2505-2509 ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยทำการสำรวจพื้นที่จึงพบว่าสถาปัตยกรรมบนถนนท่าแพตั้งแต่ พ.ศ. 2505 เป็นต้นมามีรูปแบบค่อนข้างหลากหลาย โดยส่วนใหญ่เป็นอาคารสูงที่มีรูปทรงแตกต่างกันไป แต่มีการใช้งานในเชิงพาณิชย์เช่นเดียวกันเกือบทั้งหมด จึงสรุปได้ว่าอาคารที่สร้างขึ้นใหม่หลัง พ.ศ. 2505 เป็นอาคารที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจเป็นหลัก ดังนั้นการออกแบบแบบอาคารจึงไม่คำนึงถึงลักษณะการอยู่อาศัยเท่าใดนัก ส่งผลให้รูปแบบอาคารมีความแตกต่างจากอาคารยุคก่อนๆที่เป็นอาคารพักอาศัยกึ่งพาณิชย์ จึงเห็นได้ว่าอาคารที่สร้างขึ้นในยุคนี้มีรูปแบบอาคารที่ไม่สัมพันธ์กันทั้งกับอาคารเก่าข้างเคียงและอาคารใหม่ด้วยกัน ปัญหาความขัดแย้งทางด้านมุมมองของถนนสายนี้ จึงมีที่มาจากกรก่อสร้างอาคารยุคนี้

ภาพที่ 4.11 อาคารสูงที่สร้างขึ้นราวปี พ.ศ. 2520 ทำลายบริบทเดิมของอาคารบนถนนท่าแพ ที่มีทิศทางในแนวราบเป็นหลัก ผลที่เกิดขึ้นทำให้สภาพแวดล้อมของสถาปัตยกรรมบนถนนสายนี้เปลี่ยนแปลงไป
ถ่ายภาพโดย : ผู้วิจัย พ.ศ. 2543

ภาพที่ 4.12 อาคารสูงทั้ง 3 หลังนี้ไม่มีความสัมพันธ์กันทางด้านรูปแบบสถาปัตยกรรมแม้แต่ัน้อย ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจที่อาคารเหล่านี้ล้วนสร้างความขัดแย้งให้กับอาคารเก่าบนถนนท่าแพ
ถ่ายภาพโดย : ผู้วิจัย พ.ศ. 2543

ภาพที่ 4.13 ในที่สุดเมื่อประมาณ 3 ปีที่ผ่านมา ก็มีกรก่อสร้างอาคารกระจกสมัยใหม่ขึ้นติดกับวัดบุพพารามทางด้านซ้ายมือของภาพ และตั้งอยู่ตรงกันข้ามกับคุ้มประตูดัดแสนผ่างที่มีอายุกว่า 100 ปี ถนนท่าแพในปัจจุบันนับว่าอยู่ในสภาวะที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งหากต้องการอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ของถนนสายนี้ไว้
ถ่ายภาพโดย : ผู้วิจัย พ.ศ. 2543

ภาพที่ 4.14 ร้าน Living Space ด้านซ้ายมือเป็นอาคารเก่าที่ออกแบบปรับปรุงโดยสถาปนิกท้องถิ่นเพื่อใช้งานเป็นร้านขายสินค้าตกแต่งพื้นเมือง การออกแบบในลักษณะนี้ จะช่วยส่งเสริมคุณค่าของตัวอาคารและบรรยากาศของถนนให้เพิ่มมากขึ้น
ถ่ายภาพโดย : ผู้วิจัย พ.ศ. 2543

อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจพื้นที่พบว่างานสถาปัตยกรรมที่เกิดขึ้นในยุคนี้มิได้มีเพียงการสร้างอาคารใหม่เท่านั้น แต่ยังมีงานบางส่วนที่เป็นการออกแบบปรับปรุงอาคารเก่าเพื่อให้สามารถสนองการใช้งานแบบใหม่ได้อย่างเหมาะสมโดยสถาปนิกท้องถิ่นที่มีแนวคิดในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมดั้งเดิมของถนนท่าแพไว้ จึงได้ออกแบบอาคารและประยุกต์เพื่อรองรับการใช้งานแบบใหม่ ผลที่ปรากฏทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า อาคารที่อนุรักษ์สามารถแสดงคุณค่าของสินค้าภายในได้อย่างมีคุณค่า ดังเช่นอาคารที่ปรากฏในภาพที่ 4.14

หลังจากที่ได้ทำการรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 และ 3 รวมถึงการแสดงให้เห็นถึงประวัติของถนน และวิวัฒนาการของสถาปัตยกรรมบนถนนท่าแพแล้ว ในบทต่อไปจะเป็นการเสนอสภาพปัจจุบันของอาคารบนถนนสายนี้